

Placa homenatge Bertobillo, Puertas i Vilella

Vilada

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Sector oest. Antiga carretera de Vilada-Berga. Barranc entre Bertrana i Puigmorer
Emplaçament	Sota la carretera C-26 en el PK-155, a l'antiga carretera de Vilada-Berga.

Coordenades:

Latitud:	42.13076
Longitud:	1.90931
UTM Est (X):	409856
UTM Nord (Y):	4664870

Classificació

Número de fitxa	08299 - 193
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Any	2002
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	La vegetació està ocupant tot l'espai.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Simbòlic
Titularitat	Pública
Titular:	1858403DG1615N0001QQ
Autoria de la fitxa	Martí Picas. INSITU SL
Data de registre de la fitxa:	dl., 03/12/2018 - 01:00

Descripció

Placa d'homenatge en el punt on foren trobats els cadàvers de Joan Vilella, José Puertas i José Bertobillo. A la plaça s'hi pot llegir: en record dels companys: "José Bertobillo i José Puertas, miners de Fígols. I Joan Vilella, pagès de Sta. Eugínia. Capturats i torturats durant tres dies per la Guàrdia Civil i finalment assassinats. A l'empara de la Llei de Fugues. El 14 de novembre de 1949. Ni oblidem, ni perdonem. Marxa-homenatge als maquis. Moviment llibertari. Vilada 23-VIII-2004."

Història

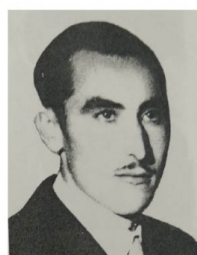
El 10 de novembre de 1949 van detenir prop d'una vintena de persones a Berga acusades de col·laborar amb la guerrilla anarquista. El dia 14 van assassinar-ne a tres. Es tractava de: Joan Vilella, el Moreno, pagès de Santa Eugínia, Josep Puertas, treballador de Fígols, Josep Bertobillo miner de Fígols. Aquests tres berguedans van ser torturats durant tres llargs dies i finalment foren assassinats a mans de la Guàrdia Civil, qui els va aplicar la tristament cèlebre «lleï de fugues». El motiu de l'assassinat era haver col·laborat amb la guerrilla anarquista, amb els grups del Massana, l'única resistència al franquisme en aquella època a la comarca. A Bertobillo i Puertas els van aplicar la llei de fugues i els van executar amb un tret al cap de matinada. Al costat d'ells dos possiblement ja hi havia el cos mort de Vilella, víctima de les tortures policials.

Contemporàniament s'ha fet alguns actes singulars per recuperar la memòria dels tres assassinats. Des de l'any 1997 s'ha celebrat la Marxa-Homenatge als Maquis (Berga-Pedret- Les Canals de Sant Miquel- Santa Eugínia- Pedret- Berga) i en el context d'aquest itinerari entorn a alguns dels punts d'interès vinculats a l'activitat dels maquis de finals dels anys 1940, l'any 2002 es va col·locar dita placa. Posteriorment, l'any 2014, en commemoració del 65 aniversari de l'assassinat, Centre d'Estudis Josep Ester i Borràs, organitzà un acte d'homenatge a la Plaça de les Fonts, espai on havia estat ubicada l'antiga caserna de la Guàrdia Civil de Berga i on van ser torturats Puertas, Vilella i Bertobillo.

Bibliografia

VVAA. Seguint els passos de la Guerrilla. Ed. Unió de Grups Excursionistes Llibertaris i Centre d'Estudis Josep Ester Borrà. 2017.

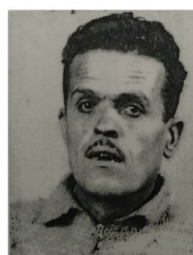
VVAA. Lluites secretes: testimonis de la clandestinitat antifranquista / Grup d'Etnografia dels Espais Públics de l'Institut Català d'Antropologia ; Barcelona. Universitat de Barcelona, Publicacions i Edicions, DL 2012

José Bertobillo

Joan Vilella

José Puertas